

St. G. Josif,

Patriarhale

PATRIARHALE

152.712

35847

1803

PATRIARHALE

POESII

DE

St. O. IOSIF

232994

BUCURESCI

EDITURA LIBRĂRIEI H. STEINBERG

10, Strada Gabroveni, 10

1901

152.717

BIBLIOTECA CENTRALĂ UNIVERSITĂȚII

BUCUREȘTI

COTA

35847

TIPARUL

INSTITUTULUI DE ARTE GRAFICE ȘI EDITURĂ «MINERVA»

SOCIETATE ANONIMĂ. — CAPITAL 300.000 LEI

BUCUREȘCI, STRADA ISVOR, 80

1901

B.C.U. Bucuresti

C278338

278.338

35847
Duclet

E MULT DE-ATUNCI...

E mult de-atunci... e mult, nepoate,
Și ca prin vis le ved pe toate...
Hei! să te miri, să te cutremuri
De cite-aū fost 'nainte vremuri —
Și-ī mult, e mult de-atunci, nepoate!

Intrase sabie în țară...
Zaveră... ciună... fal și țară!
S'au prăpădit ai mei cu toții
Și tot ce-aveam prădară hoții —
Și Turcul stăpinea în țară.

Cum am scăpat și eu cu zile
Nici aș putea să-ți spun, copile...
Pe semne Pronia cerească,
Voind ca să mă pedepsească,
Mă-a dăruit pedeapsa 'n zile...

Că uite! vremurile-acele
De-aū fost amarnice și grele,
Dar inimă drepte, credincioase,
Vin bun și cîntece frumoase
Eraū pe vremurile-acele...

Azi cat nedumerit, nepoate:
Cum toate se schimbară, toate!
Din cîntece azi n'ai ce-alege,
Nici vinul nu e vin în lege,
Nici inimă nu mai sînt, nepoate!...

NUCUL

Acelaș loc iubit umbrești
Și-un colț de cer întreg cuprinzi —
Nuc falnic, strajă din povești,
D'asupra casei părințești
Aceleași crângi întinzi...

De veacuri fruntea nu ți-o temi,
Ții piept când vin furtuni năval —
O de-ai putea să măi rechemi
La poala ta și-acele vremi
De trăi patriarhal!

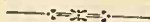
Acel șirag de mîndre veri
De cari mî-aduc aminte-abea
Asemeni unor dragi pãrerî
Ce-aũ legãnat în mîngãerî
Copilãria mea...

O, de-ai putea sã mai adunî
Alaiul de copii vioi
Ce 'n horã se 'nvîrteau nebuni
Și toamna fãurea cununi
Din veștedele-ți foi!

Dar unde-s brudnicii copii
Și unde-s rîsetele lor?...
Potecile-aũ rãmas pustii
Și-î nãpãdit de bãlãrii
Pustiul din pridvor...

De mult s'aũ risipit și-acei
Bãtrini ce 'n umbrã țî-aũ stãtut
La sfaturî cu pãrinții mei —
Și frunza ce-o cãlcarã ei
Țãrinã s'a fãcut!

Strãjer mãreț, mai țî-amintești?...
Tu singur, încã neînfrînt,
De-amar de anî adãpostești
Ruina casei pãrintești
Pe care azi o cint!

BUNICA

Cu părul nins, cu ochii mici
Și calzi de duioșie,
Aeve par'c'o văd aici
Icoana sîravei bunici
Din frageda-mî pruncie.

Torcea, torcea, fus după fus,
Din zori și pînă 'n seară;
Cu furca 'n briu, cu gîndul dus,
Era frumoasă de nespus
In portu-i de la țară...

Căta la noi așa de blind,
 Senină și tăcută;
Doar suspina din cînd în cînd
La amintirea vre-unui gînd
 Din viața ei trecută.

De cîte ori priviam la ea,
 Cu dor mă-aduc aminte
Sfiala ce mă cuprindea,
Asemuind-o 'n mintea mea
 Duminecii Prea-Sfinte...

FUSUL

F liniște 'n chilia bătrinei, — și 'nserează...
Sub vatră țirăște un greer nestatornic,
Iși leagănă 'n perete tic-tacul vechiul ornic —
Se 'ntunecă chilia și iar se luminează,
Și-aleargă fusul spornic...

Topită de veghere bunica toarce, toarce,
Cu mințile p'aiurea, cătind la foc pierdută...
Și ca purtat în umbră de-o mină nevăzută
Tot fuge'n cercuri fusul și tot mai iute stoarce
Din caer lina mută...

Mihnița stă Prea-Sfânta sub candela de pază,
Se irosește 'n aer cucernic busuioacul;
Pe vatră luptă 'n umbră mocnit și vînăt focul,
Instreinatul greer sub vatră aiurează,
Schimbînd într'una locul.

Și ca 'ntr'o vrajă fusul se 'nvîrte și suspină...
Amurgu 'ncet își cerne cenușa obosită...
Bunica 'ngîndurată zărește ca prin sită
Trecînd pe din 'nainte-î o viață în ruină
Și-o lume părăsită...

REVEDERE

De la fereastră, din vagon
Văd satul alb sclipind în zare...
Un șuer lung... Tresar mișcat...
Simt inima bătindu-mi tare.

Văd poarta țării... Turnul vechiu...
O casă... două... toate ninse!
Și gara... lume... Uite-aî mei!
M'așteaptă toți cu brațe 'ntinse...

E mult de cînd nu ne-am văzut,
E-atîta haz și bucurie!
Doar numai frățiorul mic
Se uită lung: nu mai mă știe...

În ochii lui naivi și mari
Citesc un gând, o dulce teamă...
Și par'e' ar vrea să 'ntrebe 'ncet:
Cine-i uritul ăsta, mamă?...

F U R T U N A

A revenit albastrul Maiü!
Flori în grădină, flori pe plaiü
 Și Flori la pälărie!
Stau ca pe spinii, stau ca pe foc:
E timpul numai bun de joc
 Și bun de ștregărie...

Griveiü, tovarășul meu drag
Nerăbdător așteaptă 'n prag
 S'asvirl în colț ghiozdanul...
I-e dor ca s'o pornim hai-hui:
Mă dau mai bine 'n partea lui,
 Că nu e Maiü tot anul!

O șterg de-acasă frumușel:
Griveiū cu mine, eū cu el —
 Și satu 'n colb se 'nneacă...
Intrăm în codru și Griveiū
A 'nnebunit de vesel ce-î:
 Mă mușcă, sare, joacă...

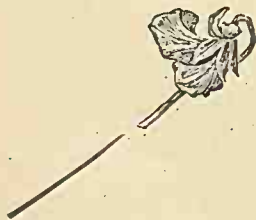
Dă spaîma 'n vrăbiî, latră 'n vînt,
Iși face mendrele; eū cînt
 Și codru lin răsună...
Pe sus trec leneș nourî greî —
Noî nici nu ne gîndim la ei
 Și doar aduc furtună!

Abîa o creangă s'a mișcat
Și 'n freamăt lung, neașteptat
 Lumina 'n zări se stînge...
Un roiū de frunze joacă 'n drum —
Tot codru e-un vîrtej acum
 Și eū pornesc a plînge...

Alerg în jos, alerg în sus:
Am rătăcit și urme nu-s
 Ori încotro m'aș duce!
Un fulger! — repede mă 'nchin...
Ah, miî de dăhuri vin
 Și vor ca să m'apuce...

Cad în genunchi, prins de fior...
Răsbuind din nor în nor
Un trăznet se descarcă!
Zic «Tatăl-nostru» — și Griveiu
Se uită țintă 'n ochii mei:
Și el se roagă par'că...

Dar iată! cât ne-am închinat
Un colț de cer s'a luminat
Și codru-i plin de soare...
Eșim voioși la câmp deschis —
Și-mi pare că a fost un vis
Furtuna trecătoare!...

248338

VISUL

Bine-ai venit April,
Lună răsătată!
Sburd și cînt, zglobiū copil,
Ziulica toată!...

Inainte-mi — cîmp deschis...
Staū fără-de-țintă.
Totu-i adincit în vis
Prins de vrajă sfîntă.

Jos, pe dîmb, mă tolănesc
Fermecat de lene,
Și din ce în ce clipește
Tot mai des din gene...

Somnul vine mîngăios,
Soarele mă 'mbată —
Par'c' aud un basm frumos
Cu: «A fost odată...»

În auz îmi sună blind
Zumzetul de-albine...
Mîndre zîne vin tînzînd
Brațele spre mine.

Tăinice spre mine vin
Toate la olaltă —
Rîd și 'n jur de mine lin,
Prinse 'n horă, saltă...

Dar cînd sar să le cuprînd,
Caut cu 'ntristare:
Stol de porumbîei sclipînd
Flutură în zare...

V A R Ă

Asfințește. Printre ramuri
Aurite 'n foc de soare,
Tremură nenumărate
Mici ferești strălucitoare.

Sub arțar, plecat moșneagul
Șade cu luleaua 'n gură,
Pare-că-î cioplită 'n piatră
Luminoasa lui figură...

Joacă în văzduh țințarii;
Pe furiș, prin frunza rară,
Ca un șgomot de șopirle
Drăcușorii se strecoară,

Ici și colo doar s'arată
Printre crângile mișcate,
Și, pitiți, șoptesc în umbră:
Se ghiontesc, rid pe 'nfundate...

Dind semnal întregi cete,
Cel din urmă 'n fund dispare...
— Caută-ți de-acu, băete!
Mută stă grădina mare...

Tresărind pășește 'n taină,
Doar prin foi adie vîntul...
Stă, și-ascultă... Unde-s oare?
Nu se știe ca pămîntul!

Moșule, tu știi pe semne,
Stați cu degetul la gură,
Și zîbind șiret, ce dulce
Amintirile te fură...

Dar deodat' s'aude-un țipăt,
Și din 'nalta bălărie
Sare o fetiță blondă
Ca un fir de păpădie!

Geaba fuge nebunește
Ca să scape de ștrengar...
Din tușișuri, pretutindenă
Alte capete răsar...

E un haz! cu larmă mare
Toți jucind se strâng în drum,
Și bunicul rîde tare
Pipa scuturînd de scrum...

COBZARUL

Salută zdrăngănind din strune,
Bătînd cadența din picior
Și cîntă legănindu-și capul,
Cobzarul, mîndru cerșetor...

Iar după datina străbună
Cînd îi întinzi paharul plin,
El nu bea pînă ce închină
Și varsă jos un strop de vin...

— Cobzarule, de-ai ști cit farmec
Și voe bună răspindești
Cu zvonul cîntecelor tale
In inimele romînești!

Noi toți sîntem așa de tineri
Că am putea să-ți fim nepoți...
Dar cînd ne zici bătrîna doină
Ești cel mai tînăr dintre toți!

CUCOARELE

Satu-î strîns în bătătură,
Cîntă, joacă, chefuluște...
Sună toba; plin dulapul
Se 'nvîrtește.

În văzduh e-atît albastru!
În senin e-atîta soare!
Înnegresc departe stoluri
De cucoare...

Vin copiii 'n fuga mare,
Ese lumea 'n drum grămadă, —
Un moșneag ridică mina
Să le vadă...

Dă din cap, zîmbind, clipește
Și îngînă veteranul:
«Le-oiu mai apuca eū oare
Și la anul?...»

VESELIE

La orindă-i o beție
Strașnică în astă scară!
Nimini nu mai vrea să știe
Ce viforniță e-afară...

Glasuri vesele răsună,
Zic vioare, — urlă vintul...
Joacă toți cu voe bună,
Duduie subt ei pământul!

Dînd uîtării grija, scîrba,
Inima în piept le saltă...
Pin' și popa-î trage sîrba
Cu creștinii laolaltă!

Bate 'n cisme, stă să cadă,
Dînd potcapul către ceafă...
Treî moșnegî aprinși la sfadă
Se 'ndulcesc din a garafă...

Și petrec! E o urgie
A lui Dumnezeu afară,
Dar e-atîta veselie
La orîndă 'n astă-seară!...

DE ZIUA MEA

Aș vrea să fiu un biet bunic,
Adus din spate și pitic,
Să-mi mângîi barba albă;
Să staă la foc de somn să pic,
Vișînd la vremea dalbă...

In jurul meu să am nepoți
Și pe genunchi să-î joc pe toți
Și să le 'nșir alene
Povești cu Smei și Barbă-Coți
Și mîndre Consînzene.

Să rid cu ei, copilăros,
Cînd, moțăind, mi-atirna 'n jos
Al scufeî mele ciucur:
Cînd ei mă trag de păr virtos
Să-î cert și să mă bucu r...

Ori, vara, să mă plimb cu ei
Domol p'în vechile aleî,
Cu tacticoase pasuri:
Să-î țiu mereu sub ochii mei
In lungile popasuri...

Și 'n poarta casei, pe'nserat,
Cînd oamenii se 'ntoarnă 'n sat
Și-mî dau, pe rind binețe,
Să 'ngîn pe nas, îngîndurat,
Un psalm de tinerețe...

DOMNU' PROFESOR

Nimic nu 'nvață blestemații!
Și eu mî-am zis de-atîtea ori
Că daŭ la dracu meditații...
Dar vezi că cele trei surori
Imî sînt cu mult mai dragi ca frații
Ceî răi și neascultători.

Afară-î noapte, vijelie
Și-î cald în salonașul lor...
Mă 'ntîmpină cu veselie
Și toate mă salută 'n cor
Și fie-care vrea să știe:
«Ce face domnu' profesor?»

In lecții, ele-și spun secrete,
Fac haz pe socoteala mea.
Iși mușcă buzele șirete,
Pufnesc de ris, fără să vrea...
«Ti, bată-vă norocul, fete! —
Și mama face haz și ea.

La masă, — glume, gălăgie...
Și cea dintiū îmi toarnă vin,
Drăguț a doa mă îmbie,
A treia-mi dă paharul plin..
E, cine-mi poate spune mie
În sănătatea cui să 'nchin?

Tirziū, cînd plec de es in stradă
Și-î întunerec peste tot,
Ah! unde-s ele să mă vadă
Orbit de viscol, cum înot
Prin valurile de zăpadă...
Și drumu-î lung și nu măi pot...

In odăița 'ntunecată
E frig... Eū, zgriburit, din pat
Ascult vifornița turbată
Și-adorm cu gîndul fermecat
La basmul vechiū: «Aū fost odată
Trei mîndre fete de 'mpărat...»

AD IO

Da, mult mai bine ar fi fost
Să fi rămas în sat la noi,
De-ai fi avut și tu vre-un rost,
De-am fi avut pământ și boi.

Că sintem nevoeși de tot,
Și-ai frați mici, — și sînteți mulți...
Muncesc din greu, fac tot ce pot —
Și tot flămînzi, și tot desculți!

Tu ești mai mare, mai deștept
Cînd oiă muri, pe tine-î las,
Și multe de la tine-aștept :
Nădejdea 'n tine mî-a rămas.

Noroc măcar dac' ai avea
Să dai de vreun stăpin milos :
Să-mî scrii mereu, cit 'eî putea,
Că doar tu știi să scrii frumos !

Și-acuma — ochii să-î sărut :
Mergî sănătos și fiî voinic !
Dar stăi — o vorb' aș mai fi vrut,
O vorbă numai să-ți mai zic :

Tot ochii aștia, — amîndoi,
Așa frumoși, așa senini
Să mi-î aduci tu înapoi —
Să nu-î uiți, dragă, prin străini...

I N V I N S !

De mult înstrăinatul
De-abea ce ți-a sosit,
Așterne-î, mamă, patul
Să doarmă dus băeatul
Bolnav și obosit!

Bătu el multă cale
De cînd te-a părăsit..
Invins de dor și jale
Pe prispa casei tale
Se culcă obosit..

Ci nu 'ntreba : pe unde
A fost și ce-a găsit?
El rana-și va ascunde,
Și nu-ți va ști răspunde
Decît : «Sînt obosit...»

I A R M A R O C

Prinre miș de șatre albe
Vezi fanare în amurg
Și prin pulberea de aur
Oamenii pe uliți curg.

Uruie trăsuri și care,
Tobe, trîmbițe răsună;
Un balon scăpat se 'nnalță
Dus de vînt, jucînd în lună...

Vine-un călăreț în goană,
Sar lătrînd în drum dulăii —
Rîd suratele gătite
Mîna 'n mîna cu flăcăii;

Și mî-e drag să merg cu dinșii.
Să-î privesc și să-î ascult :
Lume veselă ca astă-zî
N'am mai pomenit de mult !

La ovreiü, în colț, e cîntec :
Joacă un băet c'o fată
Țupăind, bătînd în palme,
Căci a lor e lumea toată !...

ROMANȚA

Trecea în cirjă sprijinit
Pe ulița pustie,
Și 'n caterincă ostenit
El învirtea neconținut
O veche melodie.

Era un cântec ce-l știam
De-acasă, — dintr'o sară...
Cum l-ascultam pierdut la geam
Mi se părea că mă vedeam
La noi, acasă, iară...

Și-atitea lucruri s'aū ivit
 In mîntea mea cu dînsul!
Dar cînd bătrînul gîrbovit
Sfirși romanța, m'a lovit
 Pe negîndite plînsul...

CÎNTEC DE LEAGĂN

☺ grădină ingeri meșteri
Zugrăvit-au la fereastră
Și e frig în casa noastră,
Ca subț bolta unei peșteri —
Dormi, copile, dormi!

Vintul în ogeag suspină,
Mișcă 'ntr'una cleampa ușii;
Amorțit-au greeruşii
Subț căușul de făină —
Dormi, copile, dormi!

Ce ridici mînuța mică?...
Fulgii albi de nea se scutur':
Peste cap îți sboar' un flutur,
Ciripește-o rîndunică...
Dormi, copile, dormi !

ROSELE

De ziua numelui, în dar,
Primise rose Anișoara...
Le-a strîns frumos într'un pahar —
Dar roșele muriră seara...

Le cercetează tremurînd
Nedumerită, mititica,
De ce s'au stîns așa curînd? —
Nu le făcuse doar nimica...

Și gândul ei nevinovat
Se 'ntunecă de-atîta jale,
Cînd vede cum s'a spulberat
Podoaba mindrelor petale...

Acum, cu drag, le-adună iar —
O, de-ar putea, le-ar da ființă!
Dar isbucnește 'n plîns amar
Văzînd că e cu neputință...

Sărman copil neștiutor
Ce plîngi sărmana ta comoară,
Asemeni roselor ce mor,
Tot ce nî-e drag e dat să moară...

MOȘ AJUN

Printre crengi pierdute 'n ceață
Luna 'nctet la geam apare
Aruncînd pe flori de ghiță
Boabe de mîrgăritare.

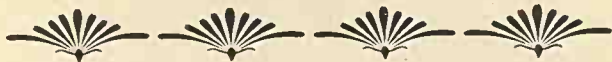
Lîngă pat, jos, în căsuță,
Mama plînge despletită
Pe copila cea drăguță
Intre ingeri adormită...

..Dar ce zgomot e în tindă?
Inima-î stă să se rumpă!
Vin copiii de colindă,
Vin la sora lor cea scumpă. —

Lărmuind cu bucurie
Bat în geam, fac zarvă multă,
Rid cu hohot, făr' să știe
Că fetița nu-î ascultă...

Iar prin crengi pierdute 'n ceață
Luna trist la geam apare
Și lucesc pe flori de ghiață
Boabe de mărgăritare...

P A S T E L U R Î

I.

Esecetă, — și de căldură
Pe cîmp porumbul se usucă,
Mor vitele în bătătură, —
Și norii vin... ca să se ducă...

Prin sat aleargă paparude,
Țăranca apă le asvirle :
Iși scutur' pletele lor ude
Și-s goale ca niște șopirle...

Țăranii 'n circiumă s'adună;
Pe cîmp abea se mișc' o turmă,
Tinguiitor talanga sună —
Ciobanul a rămas în urmă.

Cu cotul răzemat în bită
El cată dus în depărtare,
Dar seceta posomorită
Se 'ntinde fără de hotare...

II

Prin sat aleargă paparude
Și se 'nvîrtesc în danț vioae:
Iși scutur pletele lor ude
Cîntînd descîntece de ploae.

Un uliū sus, d'asupra noastră
Din aripī bate ostenit
Pierdut în liniștea albastră
A cerului nemărginit.

Nori albī din zare se ridică —
Par minunate jucării;
Se 'nșiră, se desprind, se strică
In praf de raze aurii...

III

Tresari din somn... Ce harmalae?
Țigani cu șatra — ce mai vreî?
In car, sub rogojina spartă,
Fumează, cîntă, rîd femeî...

O droe de copii în zdrențe
Fac roată și se bat și sar, —
Dulăi bătrîni, cu limba scoasă
Merg serioși pe lîngă car...

Se depărtează caravana...
De praf, abia o mai zăresc...
Cimpia ațipește iarăși —
Doar greerîi măi țirăesc...

IV

Coboară seara pe cîmpie...
Pe drum pustiū un car cu boi
Se leagănă încet, departe —
Cresc nori de pulbere 'napoi.

In car, îngină cărașul
Un cîntec vechiū și trist nespus,
Ca o poveste 'ntunecată
A veacurilor ce-aū apus...

Și, cum se pierde 'n umbra serii,
Mă 'ntreb pe gînduri adîncit:
«Va răsări cînd-va și steaūa
Acestui neam nenorocit?...»

V

Trece 'n sus, pe plaiū în sus,
Un voinic pe-un murg călare.
Înapoi se uită dus
Peste mîndrele hotare...

Dus el cată spre Ardeal
Unde-o turlă 'n fund străluce ;
Murgul urcă greū la deal,
Pe voinic de-abea-l măi duce...

Neguri de brădet se 'ntind...
Turla 'n văi de mult e ștearsă.
Dar voinicul pribegind
Tot măi ține fața 'ntoarsă...

ARTIȘTI

Trei vagabonzi la poartă-mi vin;
Artiști — o mică trupă :
Copiii după ei se țin
Și ciîinii dau să-î rupă...

Sint doi micuți, e mama lor;
Ea, cu flașneta 'n spate.
E-o zi de toamnă, pic de nor —
Dar cit de triste-s toate!

Cu ochii duși, ca în extaz,
Ea cîntă și ei joacă.
Ii cade părul pe obraz
Și praful o înneacă.

Ei joacă, sar și se 'nvîrtesc
Impiedecați în zdrențe;
Răsufală greu cînd se opresc
Și fac la reverențe.

Intinde piciful istovit
O pălărie spartă :
Comedia s'a isprăvit,
De-acu — la altă poartă...

Pe urma celor ce s'aū dus
Virtej de frunze-aleargă...
Că mulți măi poartă Cel-de-sus
Pe lumea asta largă !

PRIBEAGUL

Fe noapte ; — la micuța casă
Fereastra licăre 'n lumină...
Vezi fețe vesele la masă :
Ei povestesc glumind și 'nchină.

Tu, singur, te strecoři prin ceață,
Și-arunci privirea cu sială :
Te-apucă dor de-o altă vieată,
De liniște patriarhală...

In vis, te-apropii de fereastră
Și numa 'n vis le tulburi pragul:
»Primiți, primiți la vatra voastră
Să hodinească și pribeagul...»

IN BAL

Dansaă cu fețe zîmbitoare
Și-și făureaă un ideal
Din strălucirea orbitoare
A unei nopți tîrzii de bal.

In larma veselei orchestre
Inmormintaă un trist amor,
Și 'n goana albelor ferestre
Sbura fantastic umbra lor.

Plutea cu mintea rătăcită
Ca 'n alte lumi, răpiți de joc...
Și-atit părea de fericită
Părechea fără-de-noroc!

VREMURÎ APUSE

Aus allen Märchen weinckt es...

HEINE.

In parcul vechiului castel
Pe-aleea solitară,
Un tînăr prinț rătăcitor
Se plimbă trist și visător
In fie-care seară...

Se plimbă trist și visător
Și 'ngînă cu durere:
«Copilă tainică de craiu
Cu vineți ochi, cu păr bălaiu, —
Tot sufletu-mi te cere...»

Se plimbă visător și trist
Și cu durere 'ngină :
«De ce nu vrei să te ivești
Din ceața vechilor povești,
Să-mi faci un semn din mână ?...»

E-o liniște de cimitir
In parcul singuratic :
«O, dați-mi mîndrul buzdugan
Și-aduceți calul năzdrăvan
Ce-adulmecă jăratic...»

Ca 'n cimitir e liniște
In tainica grădină —
Trist razele prin cetini curg
Și luminează in amurg
Castelul în ruină...

CU GENELE PLEcate

In castelul dintre codri liniște-î ca în mormînt :
Nu s'a pomenit de-o vreme innăuntru-î ris orî cînt.
Credincioșii casei umblă muți în tainica tăcere,
Rar își fac un semn orî schimbă șoapte 'n umbră de unghere,
Nu cumva să strice pacea Doamnei triste, adorate,
Ce de-apururi nu ridică genele ei lungi, plecate...
Tristă-î totdeauna Doamna palidă în neagra-î haină,
Și cu niminî nu grăește...

In castelul vechiü e-o taină.

*

Însă cînd Barbarul mîndru vine de la vînătoare,
Pașii grei și glasu-î aspru lung vuesc prin coridoare...
Toți înfiorați aleargă de porunci să țină seamă,
Umiliți i se închină, galbeni, tremurînd de teamă:
Vai de-acei ce-î stau în cale cînd sprinceana i se 'ncruntă,
În sălbateca-î privire singeră pedeapsa cruntă...

*

Numai Doamna, numai dînsa,
Liniștită îl așteaptă, —
Buzele-î subțiri și fine
Nu surid, nu scot o șoaptă.

Numai ei, cînd îl zărește,
Înima nu i se bate,
Și de-apururi nu ridică
Genele ei lungi, plecate...

*

Une-orî, sus, la fereastra
Din iatac, stă nemișcată:
Peste munți, peste hotare
Caută îngîndurată...

Une-orî încet se urcă
Sus, pe 'ntunecata stîncă,
Și, visînd, privește dusă
În prăpastia adîncă...

Tristă-î totdeauna Doamna
Palidă în neagra-î haină...
In castelul dintre codri,
In castelul vechiū, e-o taînă. —

* * *

Amîndoi staū faţă 'n faţă 'n vechea sală strămoşească.
—M'ai chemat?.. întreabă Doamna mîndră, fără să-l privească.
El, cu 'n scrişnet de minie, palid prinde biciu 'n mînă.
Face-un pas, vrînd s'o lovească, în pornirea lui păgină...
Braţu-î cade... Intîlnise iar privirile-î pierdute,
Pironindu-l doar o clipă...
Năbuşit, îngîină : «Du-te...»

* * *

Miez-de-noapte bate, straniū răspunzînd din stîncă 'n stîncă :
In castelul dintre codri, în iatac, lumină-î încă.
N'are somn sârmana Doamnă, negre amintiri o dor :
Inîma-î însingerată se 'nfioară 'n preajma lor...

Ochii ei lucesc mai negri, albă-î faţa ei ca varul ;
Ea desface scrinul antic, trage 'n cetinel saltarul
Ce, rostogolind din umbră orbitorul lui tezaur,
Jocă 'n schinteerî, sub para candelabrului de aur :
Diamante şi rubine şi topazuri şi safire
Tremură în mîi de ape şi se bat în strălucire...

Un inel e între pietre, un inel pătat de sînge...
Ea-l întoarce, — și-l privește... și pornește 'ncet a plînge.

* * *

Iat'o scoborînd în umbră,
Ca o umbră de ușoară,
Scările de marmur albe,
Ori-ce freamăt o 'nșoară...

A trecut de pragul porții...
Noaptea-î mută și senină;
Pe prapastie răsare
După stîncă, luna plină.

* * *

Doă brațe, sus, pe stîncă, albe se înalță 'n lună,
Și, de-un țipăt lung izbite, negurile-adînci răsună...

BALADĂ

Perin crîngul străbătut de lună,
De primăvară înflorit,
Pribeagă cîntă o nebună
Trecînd cu părul despletit
Și 'n păru-î poartă o cunună
De mirt, — și mirtu-î veștejit...

«Copilă dragă, fii cuminte
Și fugi de dragoste în Maiu...
Q, nu te 'ncrede 'n jurăminte
Și nu iubi în luna Maiu!...
Copilă dragă, fii cuminte...»

Te-așteaptă ceasul rău în cale
Pe înfloritele poteci —

Și tot norocul vieții tale
Se va întuneca pe veci...
Te-așteaptă ceasul-rău în cale...

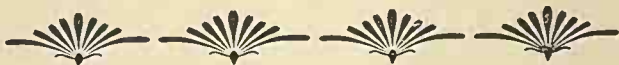
Și-atunci vei plinge-așa 'n neștire
Și vei înnebuni de dor —
Nici n'o să aflu liniștire,
Că nu e leac alinător —
Vei plinge singură 'n neștire...

Doar am iubit și eu ca tine
În Maiu — și n'am avut noroc !
Privește și ia seama bine
Cum rătăcesc din loc în loc —
Doar am iubit și eu ca tine...

Dar tu, copilă, fii cuminte
Și fugi de dragoste în Maiu !
O, nu te 'ncrede 'n jurăminte
Și nu iubi în luna Maiu...
Copilă dragă, fii cuminte...»

Prin cringul luminat de lună,
De primăvară înflorit,
Pribeagă, cintă o nebună :
Ea poartă părul despletit, —
În păr i-atîrnă o cunună
De mirt — și mirtu-i vestejit...

DOÎNA

Se tînguesc
Tălângi pe căi,
Și neguri cresc
Din negre văi,
Plutind pe munți...
La fâgădău,
La Vadul-Rău,
Sus, la răscrucî,
Vin trei haiduci
Pe cai mărunți...

Grăesc încet...
Un scurt popas —
Și spre brădet

Pornesc la pas
Ceî trei călări...
Sus, preste plaiu
Tăcutul craiu
Al nopții reci,
Umbrind poteci,
Se'nalță 'n zări...

Și neguri cresc,
S'animă 'n crângi; —
Se tinguesc
Și plîng tălângi
Pe căi pustii...
Se duc uitați
Ceî trei firtați,
Săltînd în șa,
Plutînd așa,
Ca trei stafii...

Dar cînd ajung
La cotituri,
Un chiot lung
Din miî de guri
Dărimă stînci...
Haîducii mei
Doînesc toți trei;
Și clocotesc
Și hohotesc
Păduri adînci...

CÂNTEC VECHIU

Codrule, stăpinule
Codrule, bătrînule!
Mișcă-ți tu poenile
Și-ți ridică genele,
De privește pînă 'n zare:
Nu s'arată șir de care,
Șir de care ferecate,
Scîrțîind împiedecate,
De-angarale 'mpovărate,
De neferi încunjurate?...
Codrule, stăpinule,
Codrule, bătrînule!

Scutură-ți tu pletele
Să s'adune cetele :
Cetele haiducilor,
Spăimele răscrucilor
Să răstoarne carțile,
Vinzolind covoarele,
Să desfunde lăzile
Să-și împartă prăzile...

H A Î D U C U L

Lumina aurie se cerne printre cetini. —
Trecînd, ca o nălucă, în zarea din apus,
Haïducul rătăcește, cu flinta 'n spate, dus :
În toată lumea largă el n'are alți prieteni
Decît copacii 'n codru și nourii de sus.

Înfiorat de taîna singurătății grele,
Străvechiul codru sună, foșnindu-și frunza rar...
Voinicul prinde-un sgomot venit din spre hotar :
Își saltă dirz podoaba de-alămuri și de-oșele
Și ochii lui sălbateci străfulgerînd tresar.

Cum se ridică leul stăpin într'o pustie
Și-așteaptă prada mîndru, cu nările în vînt,
Ca dintr'o săritură s'o culce la pămînt —
Haïducul clocotește de ură și minie
Și pîeptul i se umflă stînd să sbucnească 'n cînt...

Dar din tufiș trei focuri vrăjmașe se descarcă,—
Un răcnet moare 'n pîeptul rănitułui eroū !
El vrea să se ridice și cade 'n brînci din nou :
Din somn tresare codrul, rănit și dînsul par'că,
Și urlă de durere cu repetat ecoū...

S A L C Î M U L

Priveghiuri lungi de toamnă. In sfeșnic lumina
Se luptă 'n întuneric, tot scăpătindu-și zarea,
Precum se luptă somnul cu jalea ce te-apasă
In liniștea ploioasă...

De-odată triste glasuri sporesc mornita jale,
Bat filfăiri greoaie d'asupra casei tale...
Se face iar tăcere... — și te străbat fiorii :
Ne lasă și cucorii !

«Fugiți, fugiți departe, intirziate stoluri,
Să nu v'apuce 'n cîmpuri înghețul de la poluri...!»
Suspină trist în urmă, foșnindu-și trunza moartă,
Salcimul de la poartă...

NOPTI DE VARĂ

La casa fără lacăt
Doar luna de mai vine
S'o cerceteze 'n treacăt
In nopțile senine.

Perdelele 'nvechite
Atîrnă într'o parte
Ca aripî ostenite
La geamurile sparte.

Doar șoareci țin soborul
Ungherelor uitate —
Păinjeni țes covorul
Uitării 'ntunecate.

Și-aceeași armonie
De greeri trist răsună
In casa cea pustie
Sub farmecul de lună...

F U L G I I

Zăceau priveliștele moarte
Sub cerul sur, în asfințit,
Și-abea mai auzeam departe
Un glas de crivăț amorțit.

In mijlocul naturii mute,
Eram eu singur călător:
Imi aminteam de vremi trecute
Și mă visam în viitor...

Iar din imperiul tăcerii
Se desprindeau fulgi mari de nea :
Cădeau încet, cădeau puzderii
In urma și 'naintea mea...

S I N G U R

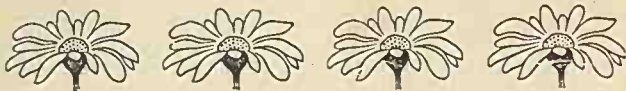
Te simți mai singur astă-sară,
Mai mohorită-î azi odaia...
Auzi cum șirue afară,
De-alungul streșinilor, ploaia!

Trist, ca o plîngere 'nneacă
Răsună 'n noaptea cea pustie,
In noaptea asta 'ntunecată
Ce-ți pare-un veac de insomnie...

Și cum în van te lupți cu firea
Să cauți vieții tale țintă,
Să smulgi o rază din orbirea
De patimi care te frământă,

Se 'nalță 'n mintea-ți aiurită
Stafia vremilor uitate,
Privindu-te nedumerită,
Cu brațele încrucișate...

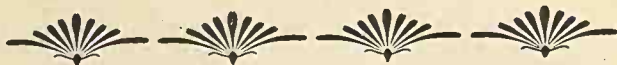

CÎNTEC

Cutreerî ulițele 'n rind
Un cîntec tainic șuerind :
E 'ntîia zi frumoasă, caldă ;
O vrabie 'n nisip se scaldă
Și ciripește-atît de blind !

Te 'nviorezi și prinzi puteri
Sub vraja dulcei mîngăeri —
La umbră însă-î frig și-acuma
Și noaptea tot mai cade bruma,
Și 'n suflet tot mai zac dureri...

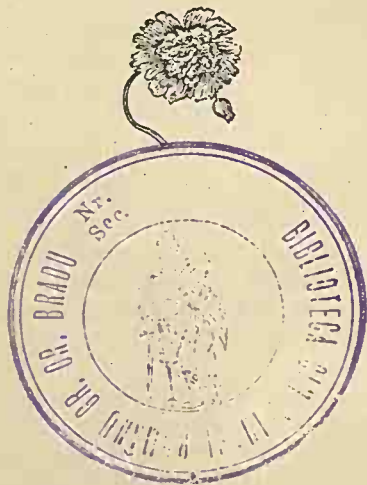

O RAZĂ

Străin pierdut, pe lume fără parte,
Răznit de-ai tăi, de tot ce-ai scump departe,
In van ai blestema și 'n van ai geme:
Nu vor veni, în orele supreme,
Plângînd încet pe nume să te cheme,
Nici să-ți închidă ochii după moarte...

La ce amarul desnădejdei multe,
Zădărnicia unor lacrimi smulte,
Biet suflet gata să-și pornească sborul?
Alină-ți plînsul; potolește-ți dorul
Și 'ntoarce-te spre — A-toate-știutorul:
El singur numai poate să te-asculte...

Precum pe văi se desprimăvărează,
Pe frunte blînd te-o mîngăea c'o rază
Ce va străbate 'ntreaga ta ființă...
Atunci adoarme ori-ce suferință...
Priviți la ceruri cu recunoștință,
Căci Dumnezeu pe toți ne are 'n pază!

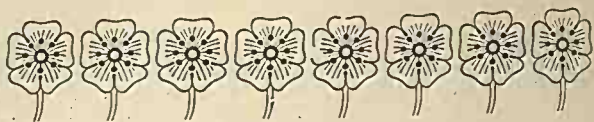

ACOLO

Tu, singuratică și-albastră,
Rătăcitoare 'n infinit,
La ce mă chemi necontenit
Acolo 'n colțul de fereastră
Să te 'ador 'nmărmurit?...

Și spune-mi ce 'nrudită vraja
Și ce îndepărtat mister
Mă face pururi să te cer
D'asupra capului de strajă,
Stea singuratică pe cer?...

POVESTE

Se spune 'n basme c'a trăit
De mult, de mult pe lume-odată
Un biet copil orfan, rob
De-o vrăjitoare blestemată.

In lanțuri ea-l ținea ori-cind
Și el plingea de disperare —
Dar lacrimile-î, picurînd,
Se prefăceau mărgăritare...

Iar vrăjitoarea le strîngea
Și tot mai multe vrea să strîngă,
Incît din ce mai mult plîngea,
El tot mai mult avea să plîngă...

Așa, copiii obijduți,
Pe lumea noastră sînt poezii,
Incătușați și chinuiți
De vraja blestemat'a vieții.

Ei plîng de drag, ei plîng de dor,
Și cearcă în zadar uitare,
Sporind cu lacrimile lor
Comoara de mîrgăritare !

CÎNTEC

Noapte, noapte, — iar mă lași
Singur pe cărări pustii,
Părăsit aceleiași
Palide melancolii...

Stelele se stîng acum,
Roăa picură pe flori:
Spune-mi, încotr'o să 'ndrum
Pașii mei rătăcitori ?...

RUGĂCIUNE

Doamne, către tine 'ndrept
Astăzi ruga mea umilă !
Eartă celuia nedrept :
De la tronul tău aştept
Cel din urmă semn de milă...

Ca un demon cad invins,
Fulgerat de suferinţă.
In genunchi, cu graiul stins
Şi cu sufletul cuprins
De obidă şi căinţă ;

Dornic brațele-mă întind
Către cerurile Tale:
Valurile mă cuprind,
Inima mi-o simt murind
De nețarmurita jale ;

Și pre tine te măi chem:
Doamne, tu ești sfint și mare!
Mintue-mă de blestem...
Cătră tine pling și gem:
Indurare !

Z A D A R N I C !

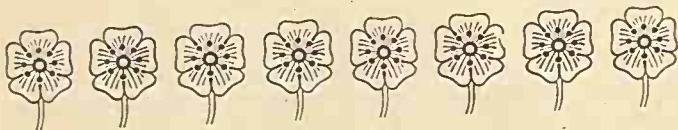
Senina Dimineață pătrunde 'n casa mută,
S'apropie de patul poetului cu teamă ;
S'apleacă și obrații cei palizi îi sărută,
Șoptindu-i la ureche, la visuri nouă-l chiamă :

«E primăvară dulce, copile, primăvară !
N'auzi tu rîndunica la geamurile tale ?
N'auzi tu pe 'nvăpăiatul Pegas, sburdînd la scară
Nerăbdător să sboate pe necuprinsa cale ?

«E primăvară dulce... Covor de flori s'așterne;
In cer e zvon de clopot și glas de ciocîrlie.
Viața-și re'noește izvoarele-î eterne —
Și-î beată lumea 'ntreagă de-atîta veselie!...»

Poetul n'o ascultă; rămîne surd la șoaptă :
Pleoapele-s căzute și mîinile 'nghețate...
Zadarnic jos, la scară, Pegas îl mai așteaptă,
Zadarnic mușcă friul și din copită bate —
Zadarnic !

CUPRINS

	<u>Pag.</u>		<u>Pag.</u>
E mult de-atunci	5	<u>Domnu' profesor</u>	31
Nucul	7	<u>Adio</u>	33
<u>Bunica</u>	9	Invins	35
Fusul	11	Iarmaroc	37
<u>Revedere</u>	13	Romanța	39
<u>Furtuna</u>	15	Cîntec de leagăn	41
Visul	18	<u>Rosele</u>	43
Vară	20	Moș ajun	45
Cobzarul	23	<u>Pasteluri</u>	47
Cucoarele	25	Artiști	52
Veselie	27	<u>Pribeagul</u>	54
<u>De ziua mea</u>	29	In bal	56

	<u>Pag.</u>
Vremuri apuse	58
Cu genele plecate	60
Baladă	64
Doîna	66
Cântec vechiu	68
Haiducul	70
Salcîmul	72
Noapți de vară	74
Fulgii	76

	<u>Pag.</u>
Singur	78
Cintec	80
O rază	81
Acolo	83
Poveste	84
Cintec	86
Rugăciune	87
Zadarnic	89

DE ACELAȘ:
ROMANȚE ȘI CÎNTECE, Traduceri din Heine.

ÎN PREPARAȚIE:
A FOST ODATA, (Versuri);
TRADUCERI.

IMPRIMAT LA
INSTITUTUL DE ARTE GRAFICE ȘI EDITURĂ «MINERVA»
SOCIETATE ANONIMĂ. — CAPITAL 300.000 LEI
BUCUREȘTI, STR. ISVOR, 80
PENTRU H. STEINBERG, EDITOR

